

Bezoekadres:
Amerikaplein 1
6269 DA Margraten
Servicepunt:
Breusterhof 2
6245 EL Eijsden

Postadres:
Postbus 10
6269 ZG Margraten

tel.: 14043
of: +31 (0)43 458 8488
fax: +31 (0)43 458 8400
info@eijsden-margraten.nl
www.eijsden-margraten.nl

IBAN BNG:
NL46BNGH0285148680
BIC: BNGHNL2G

Eijsden-Margraten: 1 November 2024
Onderwerp: Raadsinformatiebrief Burgerparticipatie in Eijsden-Margraten

Geachte raadsleden,

Inleiding

De afgelopen jaren is de noodzaak voor actieve burgerparticipatie binnen onze gemeente steeds duidelijker geworden. Burgerparticipatie is een belangrijk onderdeel van het maatschappelijk debat en voortdurend in ontwikkeling. De betrokkenheid van inwoners bij bestuur en beleid is cruciaal voor een gezonde democratie en versterkt de verbinding tussen de gemeente en haar inwoners. Met deze brief berichten we u over de afwikkeling van een tweetal door uw raad aangenomen moties en twee gedane toezeggingen en wordt uw raad geïnformeerd over de stand van zaken van de plannen en initiatieven rondom het thema burgerparticipatie in Eijsden-Margraten.

Doelstellingen en uitdagingen

Binnen de vaak complexe context waarin de gemeente haar taken moet waarmaken, streven we naar meer democratische betrokkenheid door onze inwoners. We werken aan meer betrokkenheid, door inwoners de mogelijkheden te bieden hun stem te laten horen en invloed uit te oefenen op gemeentelijke besluitvorming. Waar we komen uit een situatie waarin we als gemeente gewend waren om participatie in te zetten en op te tuigen zodra er een concreet plan was, lukt het in steeds meer gevallen dit nu anders en vooral eerder te organiseren. Hierdoor wordt bij de start meer en meer gebruik gemaakt van de 'denkkracht' van onze inwoners.

Naast het vergroten van de betrokkenheid, blijven we inzetten op het stimuleren van maatschappelijke initiatieven. Dit doen we door onze inwoners aan te moedigen zelf initiatieven te ontplooiën die bijdragen aan de leefbaarheid van hun omgeving. Het zorgvuldig organiseren hiervan en de voortdurende weging van het algemeen belang hierbij, maakt dat bij de uitvoering van de uiteindelijke plannen (voorbeeld: herinrichting Withuis), soms meer tijd nodig is dan we zouden willen, maar levert tegelijkertijd op de langere termijn veel op.

Behandeld door [REDACTED]
Bijlage(n) : Geen
Documentkenmerk(en) :

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Pagina : 1 van 5
Ons kenmerk : ZJ24/256718/905924

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

In het afgelopen jaar is geregeld gebleken dat de term burgerparticipatie verschillend geïnterpreteerd wordt. Inwoners(groepen) die het oneens zijn met een beleidsvoornemen en hierbij hun standpunten kracht willen bijzetten, maken soms kenbaar dat er onvoldoende 'geparticipeerd' is. In veel gevallen blijken standpunten van belanghebbenden wel te zijn meegenomen of krijgen zij op een ander moment de mogelijkheid hun wensen kenbaar te maken. Alleen door voortdurend aandacht te blijven houden voor open communicatie naar inwoners, kan vertrouwen ontstaan en verder toenemen.

Participatieverordening

2 jaar geleden heeft uw raad ingestemd met de Participatieverordening, die tot stand is gebracht door en met een werkgroep uit de raad bestaande uit leden van alle fracties. Samen met deze raads werkgroep burgerparticipatie zal een evaluatie plaatsvinden. Het doel van deze evaluatie is de wijze waarop participatieprocessen georganiseerd worden, de rolinvulling door raad en college, de kosten, het resultaat van de participatie en de belangrijkste ervaringen van betrokkenen in beeld te brengen. Hierbij zal tevens aandacht zijn voor publieksinitiatieven, toegekende budgetten en de werking van het uitdaagrecht. Om invulling te geven aan de toezegging 'Burgerparticipatie' (waarin wordt gevraagd om een plan van aanpak burgerparticipatie) wordt aan de evaluatie een korte opsomming met actiepunten meegenomen in de vorm van een plan van aanpak.

Initiatieven voor Burgerparticipatie

Inwonerbegroting (afwikkeling motie versnelling initiatief gemeenschapskracht en toezegging Burgerbegroting)

We hebben een deel van het gemeentebudget gereserveerd voor een inwonerbegroting, waarbij inwoners hun ideeën kunnen indienen en stemmen op voorstellen die zij belangrijk vinden. Tijdens de behandeling van de programmabegroting op 8 november heeft uw raad de motie van het CDA - Versnelling initiatief gemeenschapskracht aangenomen. Hierin is het college verzocht om:

- Het concept 'burgerbegroting Maastricht' te kopiëren en aan te passen naar gemeente Eijsden-Margraten.
- Het proces te versnellen en de burgerbegroting op te pakken zodat deze meegenomen kan worden in de begroting 2024.

Ten aanzien van het eerste punt dient te worden opgemerkt dat het ons een onjuiste aannahme is gebleken dat het projectplan burgerbegroting van Maastricht één op één gekopieerd kan worden naar onze gemeente. De toetsing en toewijzing van subsidies aan initiatieven alsmede de uitvoering van de uiteindelijk gekozen plannen raken aan nagenoeg alle taken die de gemeente omvat en brengt daarmee veel extra werk en afstemming met zich mee. Andere aspecten die maken dat een Maastrichtse burgerbegroting behoorlijk anders is dan in Eijsden-Margraten zijn bijvoorbeeld schaalgrootte, bevolkingssamenstelling en thema's die voor inwoners belangrijk zijn.

Vanaf december 2024 worden inwoners opgeroepen initiatieven in te dienen. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie 'Versnelling initiatief gemeenschapskracht' en de toezegging 'Burgerbegroting'.

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

Kinderparticipatie

In het bestuursakkoord 'Goed leven in elke kern' is opgenomen dat bijzondere aandacht uitgaat naar het geven van ruimte aan de inbreng van kinderen tot 12 jaar. We werken aan het oprichten van een gekozen kinderraad, inclusief een kinderburgemeester.

Na een stoeve start is er inmiddels een toezegging van alle basisscholen dat ze hun medewerking verlenen aan de vorming van een kinderraad. Enkele scholen geven aan dit initiatief graag te willen koppelen aan burgerschapslessen (hoe werkt een democratie e.d.). Hierbij wordt aangegeven dat externe ondersteuning zeer wenselijk is. De mogelijkheden hiervoor worden momenteel onderzocht. Onze inzet is om op korte termijn via de scholen een oproep te doen aan kinderen om zich aan te melden voor de kinderraad.

ProDemos gaat in december 2024 of januari 2025 aan de slag met het programma DemocraCity. Hiertoe worden basisschoolleerlingen uit groepen 7 en 8 uitgenodigd en vervolgens uitgedaagd om hun eigen gemeente in te richten.

Een ander daarmee gerelateerd initiatief is de samenwerking die in het kader van 80 jaar Vrijheid is gerealiseerd met scholen en kinderen. Kinderen hebben ruime inspraak gehad bij het plannen van de festiviteiten in de kern Mesch.

Jongerenparticipatie

Hiervoor dient nog een plan van aanpak opgesteld te worden. Op een oproep via De Etalage aan met name jongeren om zich te melden deel uit te gaan maken van bijvoorbeeld de klankbordgroep communicatie zijn helaas geen reactie ontvangen. Ook blijkt uit diverse gesprekken met beleidsmedewerkers die zich bezighouden met deze doelgroep dat het bijzonder lastig is deze groep te betrekken bij 'gemeentezaken'. Om het plan van aanpak om meer jongeren gemeente-breed te laten participeren kans van slagen te geven, wordt op dit moment bij andere gemeenten en jongerenorganisaties informatie opgehaald welke initiatieven voor deze doelgroep het meest effect hebben.

Samenwerking Stichting Verkeersleefbaar Heuvelland (SVH)

SVH is een groep inwoners die heeft aangegeven mee te willen denken over het tegengaan van verkeersdrukte en verkeersoverlast binnen onze gemeente. In de vorm van een pilot gaan zij samen met de inhoudelijk deskundigen van de gemeente, een zogeheten co-creatie, aan de slag rondom enkele afgebakende thema's. Afsproken is dat de samenwerking na een jaar een gedragen advies oplevert dat de verkeersleefbaarheid voor inwoners kan bevorderen. We verwachten van beide kanten veel te kunnen leren van deze nieuwe samenwerking en zijn erg blij met het initiatief dat deze inwoners hebben genomen en de vorm (co creatie) waarin we nu met SVH samenwerken. Tegelijkertijd zijn we op meerdere plaatsen (onder andere bij de Amaliaaan en de Hogeweg) waar verkeersvraagstukken zich voordeden een vergelijkbare samenwerking met de omwonende aangegaan. Voorts bent u recent middels een Raadsinformatiebrief geïnformeerd over het participatietraject dat is doorlopen m.b.t. 'Parkeren oude kern Eijsden'.

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijnsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

Informatie- en Inspiratiesessies

Op vrijwel alle beleidsterreinen worden bijeenkomsten georganiseerd waarin inwoners worden geïnformeerd over en/of worden betrokken bij gemeentelijke plannen en beleid. Het doel van deze bijeenkomsten is inwoners de kans te geven hun ideeën en zorgen te delen. Daarnaast blijft het onze inzet inwoners meer en beter te informeren over de mogelijkheden om te participeren.

Participatietraject leefbaarheid kernen (afwikkeling motie burgerparticipatie)

De vestiging van een Domushuis in de kern Rijckholt heeft veel los gemaakt bij de omwonenden van het klooster. Na een drietal bewonersbijeenkomsten en veelvuldig overleg met de Klankbordgroep (waarin naast het Leger des Heils, de politie en de gemeente meerdere inwoners zitting hebben) is in november 2023 het convenant domus Rijckholt ondertekend. Vrijwel tegelijk is door uw raad de motie burgerparticipatie aangenomen met een oproep aan het college samen met de inwoners van een kern te komen tot een vorm van participatie die de leefbaarheid versterkt. Met dat voor ogen, zijn de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met inwoners van Rijckholt. Het doel van deze gesprekken is rechtstreeks van de inwoners te horen welke mogelijkheden zij zien om hun directe leefomgeving te verbeteren. We zetten erop in om uiteindelijk structureel met een werkgroep vanuit de kern in gesprek te blijven en samen met hen ideeën ter verbetering van de leefbaarheid ten uitvoer te brengen.

Tot dusver hebben de gesprekken twee duidelijke actiepunten opgeleverd, waar we samen met de inwoners en andere betrokken partijen mee aan de slag zijn. Dit betreft:

- Een welkomstpakket voor nieuwe inwoners van Rijckholt aangeboden door mensen die al langer in het dorp wonen. Het doel is nieuwe inwoners te informeren over welke voorzieningen en verenigingen er zijn. Hiermee zullen nieuwe inwoners zich snel thuis voelen en betrokken worden bij de gemeenschap.
- De wens van inwoners en verenigingen voor een buurtaccommodatie, eventueel gecombineerd met een 'huiskamerfunctie' voor senioren.

We zijn in gesprek met Provincie Limburg om te kijken naar mogelijkheden voor Rijckholt om een beroep te doen op het recent opgerichte provinciale leefbaarheidsfonds. Daarnaast wordt de mogelijkheid onderzocht of kan worden aangesloten bij het initiatief van het ministerie van BZK in het kader van de zogeheten Towndeals.

Met de leefbaarheidsgesprekken in Rijckholt wordt de motie burgerparticipatie afgewikkeld. Met name gezien de forse ambtelijke inzet die nodig is voor het houden van zinvolle bewonersavonden, is besloten niet eerder dan in 2025 in de volgende kernen dit initiatief op te pakken. Immers zorgvuldigheid en 'echte' aandacht voor de inbreng van inwoners gaan in deze voor snelheid. Voor 2025 verwachten we, met de inmiddels opgedane ervaringen, wel met de inwoners van 2 kernen binnen onze gemeente aan de slag te kunnen met het thema leefbaarheid.

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maerland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

Adviesorganen

We blijven actief inzetten op overleg met de diverse adviesorganen, zoals bijvoorbeeld de adviesraad sociaal domein, de verkeerscommissie en de klankbordgroep communicatie om zo rechtstreeks in gesprek met groepen inwoners te gaan en te horen hoe zij tegen zaken aankijken. We nemen de adviezen die hieruit voortkomen zeer serieus. Dit geldt zowel ten aanzien adviezen met een beleidsinhoudelijke kant, als zeker ook waar het ideeën betreft die kansen bieden onze dienstverlening te verbeteren.

Tot slot

De versterking van burgerparticipatie in Eijsden-Margraten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel de gemeente als haar inwoners. Door te blijven inzetten op de genoemde initiatieven wordt in open en oprechte betrokkenheid een stevig fundament gelegd en ontstaat een samenwerkingscultuur gebaseerd op wederzijds vertrouwen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Eijsden-Margraten,
De secretaris, De burgemeester,

